

[Stinus.]

jetunionen selv, hvor liberale kræfter jo også findes. Placeringen af de russiske tropper i Czekoslovakiet taler for, at det var det sidste motiv, frygten for, at liberaliseringen i Czekoslovakiet skulle brede sig, der var det afgørende for lederne i Kreml. Dette er af afgørende betydning, når vi i dag skal gøre status over den sikkerhedspolitiske situation i Europa.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt styrkeforholdet mellem øst og vest er blevet forskudt, er der dem, der hævder, at det er tilfældet, fordi der i dag står russiske tropper i Czekoslovakiet. Heroverfor kan med større ret hævdes, at Warszawaopagten i dag er stærkt svækket militært og politisk. Thi på hvem af sine allierede kan Sovjetunionen egentlig stole i dag? En militær styrkelse af NATO er sandsynligvis, hvad Sovjetunionen i dag ønsker mest af alt, og er måske også et ønske, der kunne tages med som motiv til invasionen, fordi en sådan styrkelse af NATO uundgåeligt vil motivere en styrkelse af Warszawaopagten, skabe nyt sammenhold, stramme det russiske greb, og som tingene har udviklet sig, med tilbagevirkende kraft militært retfærdiggøre den russiske indmarch.

Sovjetunionen har brug for den kolde krig til at fastholde grebet om Østeuropa. Men det er det radikale venstres opfattelse, at vi ikke skal hjælpe de russiske ledere til en sådan retfærdiggørelse. Det er vor opfattelse, at regeringen inden for NATO skal modarbejde alt, der kan føre til en skærpelse af forholdet mellem øst og vest, og jeg glæder mig over udenrigsministerens klare ord om, at der ikke eksisterer nogen anden acceptabel udenrigspolitisk målsætning end afspænding og forståelse mellem øst og vest. Mere end nogen sinde gælder det nu, at de militære synspunkter i NATO tvinges i baggrunden til fordel for de politiske.

Midt i chokvirkningen efter det russiske overgreb må vi, hvor svært det end måtte være, arbejde videre mod en afspænding. Vi må være med til at fjerne de russiske frygtmotiver, der gælder Sovjetunionens militære sikkerhed, og af den grund være forsigtige med en militær styrkelse af NATO, der kan tjene til yderligere at forrykke balancen. Vi må heller ikke glemme, at selv om NATO for os er en forsvarsalliance, så betragtes

alliancen af Sovjetunionen og de østeuropæiske lande som en aggressiv kapitalistisk sammenslutning. Vi må heller ikke glemme, at de kapitalistiske lande, hvortil vi jo hører, af de østeuropæiske folk og af russerne betragtes med lige så stor mistro og mistillid som den, hvormed vi måske ser på dem.

Med særlige øjne ser man — som tidligere nævnt — på tyskere, og derfor må vi nu inden for NATO i særdeleshed undgå alt, hvad der af Sovjetunionen kan fortolkes som en styrkelse af vesttysk aggressivitet. Øget atombevæbning af styrkerne i Europa vil ikke gavne afspændingen, og et krav fra den vesttyske forsvarsminister, Gerhard Schröder, om placering af et bælte af atomminer langs Vesttysklands østgrænse, må den danske regering efter det radikale venstres opfattelse kategorisk modarbejde inden for NATO. Gerhard Schröder har også udtalt, at vi — det vil sige NATO — må være forberedt på at være først til at tage kernevåben i brug. Den tyske forbundskansler, Kiesinger, har udtalt sig til fordel for en styrkelse af vestens forsvar og omtalt tankerne om en europæisk kerne inden for NATO. USA ønsker stærkere europæisk deltagelse i forsvarsarrangementerne, og vicepræsident Hupert Humphrey har ytret sig om det ønskelige i en udvidelse af Norges og Danmarks patruljetjeneste i Nordsøen og Skagerrak, idet en udvidelse af denne virksomhed ville være et håndfast bevis på de nordiske landes vilje til at styrke NATO.

Med hensyn til mulighederne for en videreførelse af afspændingspolitikken, er det det radikale venstres opfattelse, at en fortsat afspænding vil være det eneste realistiske vestlige bidrag til liberaliseringen i Czekoslovakiet og det øvrige Østeuropa. Militære foranstaltninger nu kan kun føre til en genoplussen af den kolde krig, hvilket igen vil betyde en svækkelse af netop de kræfter i Østeuropa, til hvilke vi må sætte vort håb om afspænding, og en styrkelse af de nykonservative, stalinisterne.

Før begivenhederne i Czekoslovakiet talte man om en europæisk afspænding. Den indre sammenhæng og styrken i begge de europæiske pagtsystemer var i opløsning, ikke fordi de europæiske problemer var løst, men simpelt hen på grund af den stiltiende forståelse mellem Sovjetunionen og USA, der havde fjernet frygten for en direkte amerikansk-